

türelmetlenül várták a hossza nyúló beszéd végét. Baloghot csak az elnöklő polgármester, a főjegyző, az előadó, Wimmer Fülöp és Lippay Lajos hallgatták végig.

Utána Barcsay Károly szólalt fel a tanácsi javaslat mellett.

A tanács javaslatát a vita végén *elfogadta a közgyűlés.*

Következett a tárgysorozat utolsó pontja, **a Vásárhelyi-sugárút kiaszfaltöztetésére**

vonatkozó tanácsi javaslat.

Fajka Lajos felszólalásában elmondotta, hogy a villamosvasút az új Boldogasszony-sugáruti burkolatot nagyon megrongálta, amikor az új sineket lefektette a kitérőn burkolt sugáruton. Azt javasolja, hogy a város ne »Topeka« rendszerű aszfalttal burkoltassa a Vásárhelyi-sugárut, hanem *bazaltkockával*, amely sokkal kipurább és megbízhatóbb.

Wimmer Fülöp a tanács javaslatát fogadja el.

Csonka Gergely hiábavalónak tart minden aszfalttal való kísérletezést. Az aszfaltburkolás mellőzését indítványozza.

Körmendy Mátyás sem fogadja el a tanács javaslatát, mert az aszfaltburkolatot nem tartja megfelelőnek. Indítványozza, hogy a város bazaltkockákkal burkoltassa a Vásárhelyi-sugárut.

Tóth Imre sem fogadja el a tanács javaslatát.

Bokor Adolf a tanács javaslata mellett foglalt állást, csak azt kifogásolja, hogy a tanács nem az összes sugárutak burkolására tett javaslatot.

Dr. Lippay Lajos szólalt még fel, majd a polgármester válaszolt a felszólalásokra. Kijelentette, hogy maga is a bazaltot tartja a legjobb burkolóanyagának, de ez a legdrágább. A »Topeka« nem aszfalt, jobb anyag annál, a külföldön már kipróbálták és bevált. A vállalat 20 évi karbantartást vállal. Kéri tehát a javaslat elfogadását.

A közgyűlés többsége a tanács javaslatát fogadta el és ezzel befejezték a szeptemberi tárgysorozat vitáját.

A polgármester kijelölte a jegyzőkönyv hitelesítőit, majd megköszönve a városatyák kitartását és a hosszú közgyűlést bezárta.

Délmagyarország jegyirodája

ELLA ILBAK

világhírű esztétikus művész

táncestje

október 13-án, szombaton este 8-kor. Jegyek Délmagyarországnál

Elmondotta ezután Móra, hogy a múzeumok ügyét rendezni fogja az a törvény, amelyet az országgyűlés már elfogadott és amelynek végrehajtására a jövő évben kerül a sor.

Fontos érv még a szegedi múzeum kibővítése mellett az is — mondotta tovább Móra —, hogy a múzeumi ügyeknek más megoldása a jövőben nem igen képzelhető el, minthogy föllátnak az ország különböző részein egy-egy kerületi múzeumot, amely gyűjteményeinek lesz vidéke néprajzi, régészeti és minden muzeális kincseinek, mert annak nincsen semmi értelme, hogy egészen kis községek múzeumot rendezzenek be maguknak, amelybe nem jár senki és amiben vagy nincsen semmi, vagy ha van, az megközelíthetetlen a szakemberek számára és éppen ezért elvesz a tudományra nézve. A múltban könnyen csinálták ezeket a kis, vidéki múzeumokat, megindították őket, de azután elakadtak, mert sem pénz, sem ember nincs a továbbfejlesztésükre. Ennek a lehetetlen állapotnak véget kell vetni és ehhez más megoldás nincs, mint a kerületi múzeumok felállítása. Szegednek azonban nagyon kell vigyázni, hogy mire ez a nem távoli idő eljön, akkorára meglegyen már kibővített múzeuma, nehogy valamelyik élelmesebb és jobb összeköttetésekkel rendelkező város ettől is elüsse, mint ahogy egytől-mástól már elűzték Szegedet, például a mezőgazdasági kamarától is.

Megkérdeztük Mórát, hogy a népvándorlaskori múzeumot az árvíz ötvenedik évfordulójáig fel lehet-e építeni.

— Az árvíz ötvenedik évfordulóját az új múzeum alapkövének letételével lehet csak megünnepelni,

mert ez a dátum tulkorán bekövetkezik és a terveket addig a legnagyobb sietség mellett sem lehetne megvalósítani. En nem is úgy képzeltem, hogy az új múzeummal, illetve a múzeum kibővítésével a pusztulás évfordulóját ünnepelje a város. Ez az évforduló csak gyásznap lehet és csak lehajtott fejjel lehet a nagy pusztulásra emlékezni.

Az ünnepi évforduló 1933-ba következik be,

akkor lesz félévszázada annak, hogy az újjászülött Szegedet a királyi biztosság átadta a királynak. Ez lesz az örömnapp és addig négy esztendőnk van a készülődésre.

Móra elhallgatott és hosszan nézett ki muzeumi szobájának ablakán az őszi napfényben uszó Tiszára, majd csendesen, szomorúan mosolyogva így szólt:

— Addig van még négy év, négy év alatt tető alá kerülhet a múzeum és az új múzeumban felépülhet az új igazgató természetbeni lakása is. Az új igazgató, mert én csak addig szolgálom a várost, amíg sikerül ezeket a terveket megvalósítanom. Aztán félreállok, átengedem a helyet és a megnevezett területet átadom, nehogy azt mondják a jóbarátaim, hogy a magam számára építettem új múzeumot és lakást...

Harisnyák legnagyobb választékban

Pollák Testvérek

Széchenyi tér és Csekonics u.

Rádiósok, figyelem!

Jó vétel csak jól feltöltött akkumulátorral lehetséges! **akkumulátortöltés** dinamó-Szakkerü akkumulátortöltés val csak **Vargánál, Iskola ucca 3.**

Az árvízévfordulóra az új múzeumnak csak az alapköveit lehet letenni, de az 1933-as ünnepi évfordulóra készen lehet a népvándorlaskori múzeum

„Szeged nem lehet el képtár nélkül”

(A Délmagyarország munkatársától) Beszámolt a Délmagyarország arról az érdekes tervről, amelyet Móra Ferenc vetett fel Szeged város félévszázados árvízi jubileumának megünnepelésére és amelyet dr. Somogyi Szilveszter polgármester magáévá tett. A múzeum kibővítése, illetve a külön népvándorlaskori múzeum felépítése lenne így a hullámsírból feltámadt város egyik legszebb és legméltóbb jubileumi alkotása.

Felkerestük Móra Ferencet, aki erről a kérdéssel a következőket mondotta:

— Az tagadhatatlan és mindenki el is ismeri, hogy

a szegedi kultúrpalotát előbb-utóbb ki kell bővíteni.

Ezt a szükségletet alaposan megindokolja az is, hogy ilyen nagy város, mint Szeged, nem lehet képtár nélkül. A kultúrpalota nem képtárnak készült, a képtárnak használt helyiségek világítása nem megfelelő. Ezért nem érvényesülhetnek a kiállított festmények, a szemléltető tárgyak hosszas keresés után sem talál olyan pontot a termekben, ahonnan a visszatérő fény zavaró hatásától mentesen nézhetné meg a képeket.

Nagy szükség lenne Szegeden a képzőművészeti palota felépítésére.

— A kultúrpalota kibővítését én is úgy képzelem el, mint a polgármester, aki két szárnyat akar építtetni a mostani épülethez. A kibővítés tervei már régen készen vannak. Tervek készültek erre még Apponyi Albert kultuszministersége idején, ezek a tervek ma is meg vannak valahol, a mérnöki hivatalban. Zombory Lajos is készített erre terveket és azokat át is adta nekem, amikor a tanács megbízásából a tavaszon meglátogattam kecskeméti műtermében, hogy átvegyem a városnak felajánlott festményeket. Ezeket a terveket jól fel lehetne használni most is. A legjobb és legésszerűbb megoldás az lenne, ha a kultúrpalota háttérhagyott, túl a szegedi vár romrészletén

egy különálló épületet emelné a város és azt két szárnyal kötné össze a kultúrpalotával.

Így azután megoldódna minden kérdés, be lehetne rendezni a külön, szegedi múzeumot, amelyben a város történelmére vonatkozó emlékek kívül a szegedi családok emlékeit is el lehetne helyezni. Erre a célra maga a várom is alkalmas lenne. Arról azonban nem lehet beszélni sem, hogy a könyvtár kapjon külön pavillont, mert a jelenlegi könyvtár másra nem lehet használni, az könyvtárnak épült, de sajnos rosszul épült.

— A kultúrpalota kibővítése esetén feltétlenül nagyarányú állami támogatásra számíthat a város,

amit Apponyi Albert biztosított is kultuszministersége idején. De a koalíció felborulásával elvitte a tervet is, a hozzájárulást is Apponyi kultuszministerségével együtt az ördög. Ezt az egyszerűen már megígért állami támogatást Szegednek

nemcsak kérni, hanem követelni is joga van, mert az ország összes vidéki városai között Szeged volt az egyetlen, amely kultúrpalotát épített teljesen a saját erejéből, egyetlen fillér állami hozzájárulás nélkül. Ezzel szemben a többi városok, amelyek sokkal később építették fel kultúrpalotáikat, az államtól igen nagy segítséget kaptak, vagy maga az állam vállalt magára minden költséget. Tekintettel veendő az is, hogy az állam ma elenyészően csekély részét adja annak az állami segítségek, amit a háború előtt adott. Amíg a város kizárólag a múzeum és a könyvtár fejlesztésére a személyi és dologi kiadásokon kívül évi huszonegyezer pengőt fordít, addig az állami segély évi ezer pengő, ami természetesen még az újonnan beszerzett könyvek beköltetésére sem elegendő.

— A háború előtt jobb volt a helyzet, mert akkor létezett még az úgynevezett könyvtári és muzeumi főfelügyelőség nevű központi intézmény, amely alaposan ismerte a vidéki kulturális intézményeket, különbségeket tett közöttük és jelentőségük arányában honorálta őket. A háború után ezt a szervet likvidálták és azóta a muzeumi ügyeknek az állam részéről nincs gazdája. Ma a kultuszminisztériumban egy kategóriába fogják »vidék« gyűjtőnév alá a vidék néhány európai színvonalú nagy múzeumát, amelyek elsőrangú tényezői a fölmegyevelésnek és a tudományok állandóan nagy szolgálatait tesznek, azokkal a jelentéktelen kis múzeumokkal, amelyeknek se külön épületük, se közönségük, se fennmaradásuknak semmiféle intézményes biztosítéka nincs, létük csak egy-egy lelkes ember személyéhez fűződik.

— Nagy baj az, hogy a központban ezidőszent nem ismerik személyes tapasztalatokból a vidéki közgyűjtemények állapotát és jelentőségét.

Ezért történt, hogy a közelmúltban Szeged egy valóban fejedelmi adománytól esett el, holott igen ráért volna, mert Szeged első és utolsó mecénása a boldogult Somogyi kanonok volt.

(Ez az adomány, amelyre itt Móra Ferenc céloz, a Déry-gyűjtemény

és az eset még 1920-ban történt. Valami irodalmi összejövetel volt akkor Szegeden, a Petőfi Társaság, a Kisfaludi Társaság tagjai ültek össze. Velük jött Szegedre dr. Czákó Elemér, akkor h. államtitkár, a kultuszminisztérium muzeumi osztályának új vezetője is, aki egész estét töltött Mórával és részletesen ismertette előtte programját, amelynek egyik legfőbb pontja volt a tanító-múzeumok szervezése. Másnap Czákó Elemér látogatást tett a szegedi múzeumban és a később érkező Mórát örömtől sugárzó arccal fogadta, mondván, hogy Móra már megvalósította a szegedi múzeumban azt, amiről ő csak álmodott és sokkal tökéletesebben valósította meg. Akkor mondotta sajnálkozva Czákó, hogy ha egy héttel hamarabb jön el Szegedre, akkor a kincseket érő Déry-múzeumot nem Debrecennek adja, hanem Szegednek, mert ez az adományozás öletszerűen történt.)